

(5) ช่วงคันที่ 5

ผลการสำรวจตรวจสอบ

หมายเลขช่วงคัน 5

		ความเสียหายของโครงสร้างเหล็ก		ความเสียหายของโครงสร้างคอนกรีต					อื่นๆ					หมายเหตุ		
		สนิมเหล็ก	รอยแตก	การหลุดของเนื้อ	การร้าว	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบที่เกลือ (หมายเลข)	การไหลของเหล็กเสริม	การหลุดร่อน	รอยแตกในแผ่นพื้น	ความผิดปกติของที่ยึดลวดอัดแรง	ความไม่เรียบของผิวถนน	ความเสียหายในการทำงานของที่รองรับสะพาน	ความผิดปกติในโครงสร้างส่วนล่าง		ความผิดปกติของพื้นถนน	ความผิดปกติของราวกันชน
คานหลัก	01				a				a							
	02				a				a							
	03				a				a							
คานขวาง	01				a				a							
	02				a				a							
	03				a				a							
แผ่นพื้น	01						a	a	c							
	02						a	a	a							
	03						a	a	c							
สายเคเบิล	01								e							
ตอมอกกลางน้ำ	01				c		a									
	02				c		a									
ผิวถนน										a						
พื้นถนน												a				
ราวกันชน	01													a		
	02													a		
	03													a		
	04													a		
รอยต่อขยายตัว	01														a	

หมายเหตุ : บริเวณที่ระบุด้วยสีเหลืองคือระดับความเสียหายที่ทำการแก้ไขรูปแบบการแสดงผล

การคำนวณปริมาณงานซ่อมแซม

ชื่อสะพาน		012 IRR South		หมายเลขช่วงคาน	5
หัวข้อ		ปริมาณ	หมายเหตุ		
1	ความยาวช่วงคาน	50.63 m	ระบุความยาวของ 1 ช่วงคาน		
2	ความกว้างผิวถนน	29.00 m	ความกว้างสำหรับคำนวณพื้นที่ผิวถนน (ช่องทางจราจร)		
3	ความกว้างทั้งหมด	35.80 m	ระบุความกว้างของแผ่นพื้น		
4	พื้นที่ผิวสะพาน	1,812.6 m ²	ความยาวช่วงคาน × ความกว้างทั้งหมด		
5	พื้นที่ผิวถนน	1,468.3 m ²	ความยาวช่วงคาน × ความกว้างผิวถนน		
6	ประเภทของราวกันชน	01	คอนกรีต	ระบุประเภทของราวกันชน	
		02	คอนกรีต	"	
		03	คอนกรีต	"	
		04	คอนกรีต	"	
7	ประเภทของรอยต่อขยายตัว	01	เหล็ก	ระบุประเภทของรอยต่อขยายตัว	
		-	-	"	
8	ความยาวของรอยแตก		ปริมาณ	หมายเหตุ	
	ความยาวทั้งหมดของรอยแตก L		72.5 m	ผิวสะพาน × 0.040	
	คานหลัก	01	7.3 m	L × 0.100	สมมติ 10%
		02	43.5 m	L × 0.600	สมมติ 60%
		03	7.3 m	L × 0.100	สมมติ 10%
	คานขวาง	01	2.2 m	L × 0.030	สมมติ 3%
		02	10.2 m	L × 0.140	สมมติ 14%
		03	2.2 m	L × 0.030	สมมติ 3%
9	พื้นที่ที่มีเหล็กเสริมโผล่		ปริมาณ	หมายเหตุ	
	พื้นที่ทั้งหมดที่มีเหล็กเสริมโผล่ A		14.5 m ²	ผิวสะพาน × 0.008	
	คานหลัก	01	1.5 m ²	L × 0.100	สมมติ 10%
		02	8.7 m ²	L × 0.600	สมมติ 60%
		03	1.5 m ²	L × 0.100	สมมติ 10%
	คานขวาง	01	0.4 m ²	L × 0.030	สมมติ 3%
		02	2.0 m ²	L × 0.140	สมมติ 14%
03		0.4 m ²	L × 0.030	สมมติ 3%	
10	พื้นที่แผ่นพื้นที่ซ่อมแซม		ปริมาณ	หมายเหตุ	
	พื้นที่ต่อ 1 ส่วน A		425.3 m ²	วางแผ่นพื้น = 8.4 m ความกว้างแผ่นพื้นต่อ 1 แห่ง × ความยาวช่วงคาน	
	พื้นที่บริเวณที่มีเหล็กเสริมโผล่		51.0 m ²	A × 0.120	
	พื้นที่แผ่นพื้นที่มีรอยแตก		263.7 m ²	A × 0.620	
11	ปริมาณงานซ่อมแซมของเสาเข็มและโครงสร้างส่วนล่าง		ปริมาณ	หมายเหตุ	
	รอยแตก, น้ำรั่วซึม, คราบซีเมนต์		5.54 m	ต่อ 1 ต้น (ต่อม่อ)	
	การโผล่ของเหล็กเสริม		2.24 m ²	ต่อ 1 ต้น (ต่อม่อ)	
12	ปริมาณงานซ่อมแซมราวกันชน		ปริมาณ	หมายเหตุ	
	การโผล่ของเหล็กเสริม		7.25 m ²	ผิวสะพาน × 0.004	

การรวบรวมค่าซ่อมแซมโดยประมาณของแต่ละสะพาน

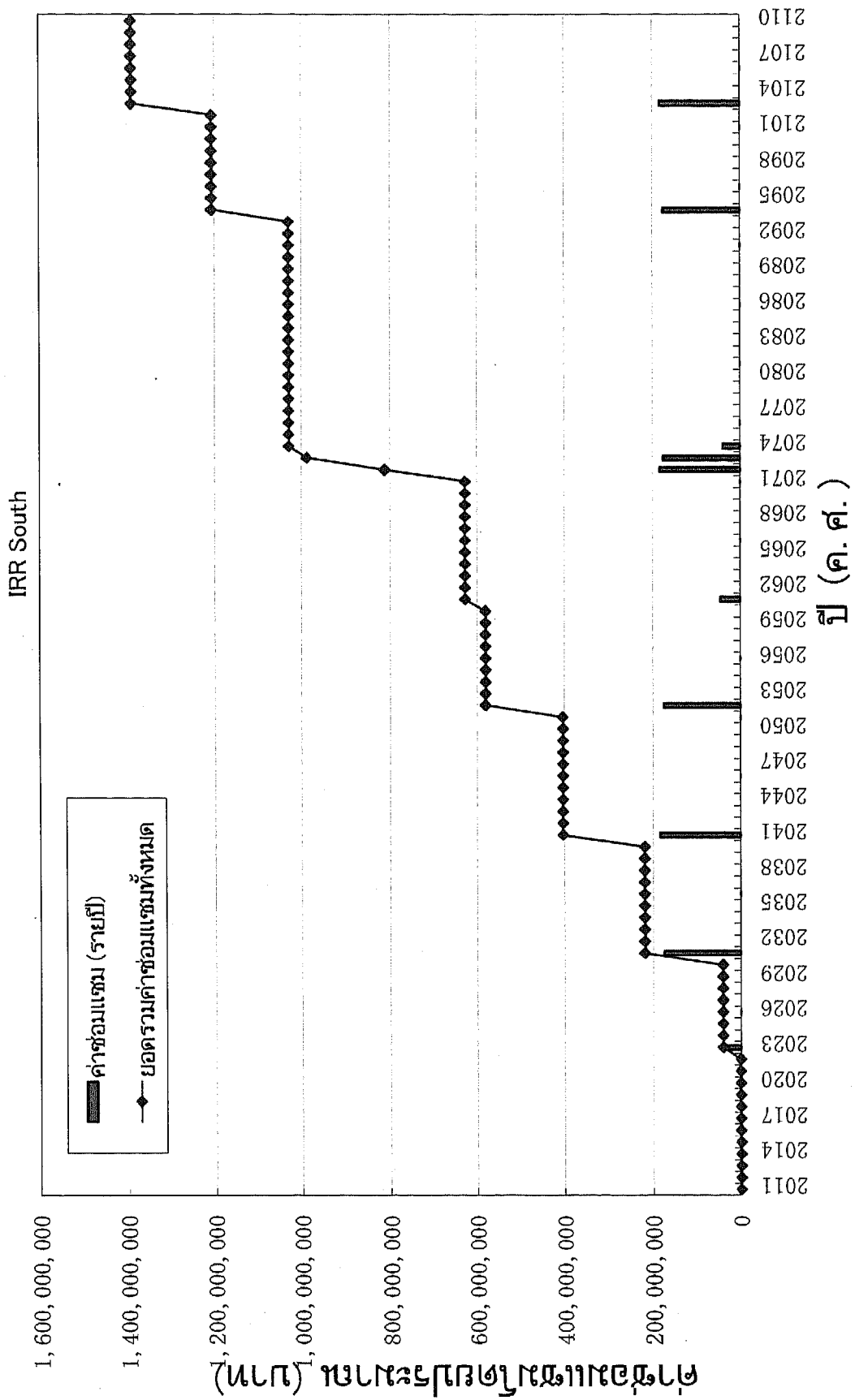
IRR South

ปี (ค.ศ.)	ค่าซ่อมแซมรายปี (บาท)					งบตรวจสอบประจำ ปีงบประมาณ	ยอดรวม	ยอดรวมทั้งหมด (บาท)
	หมายเลขช่วงคัน 1	หมายเลขช่วงคัน 2	หมายเลขช่วงคัน 3	หมายเลขช่วงคัน 4	หมายเลขช่วงคัน 5			
2011	-	-	-	-	-	233,400	233,400	233,400
2012	-	-	-	-	-	-	-	233,400
2013	-	-	-	-	-	-	-	233,400
2014	-	-	-	-	-	-	-	233,400
2015	-	-	-	-	-	-	-	233,400
2016	-	-	-	-	-	233,400	233,400	466,800
2017	-	-	-	-	-	-	-	466,800
2018	55,400	27,700	55,400	27,700	55,400	-	221,600	688,400
2019	-	-	-	-	-	-	-	688,400
2020	-	-	-	-	-	-	-	688,400
2021	-	-	-	-	-	233,400	233,400	921,800
2022	-	-	-	-	-	-	-	921,800
2023	11,866,600	-	-	17,460,000	11,866,600	-	41,193,200	42,115,000
2024	-	-	-	-	-	-	-	42,115,000
2025	-	-	-	-	-	-	-	42,115,000
2026	-	-	-	-	-	233,400	233,400	42,348,400
2027	-	-	-	-	-	-	-	42,348,400
2028	-	-	-	-	-	-	-	42,348,400
2029	-	-	-	-	-	-	-	42,348,400
2030	-	-	-	-	-	-	-	42,348,400
2031	7,341,400	10,802,500	139,402,400	10,802,500	7,341,400	233,400	175,923,600	218,272,000
2032	-	-	-	-	-	-	-	218,272,000
2033	-	-	-	-	-	-	-	218,272,000
2034	-	-	-	-	-	-	-	218,272,000
2035	-	-	-	-	-	-	-	218,272,000
2036	-	-	-	-	-	233,400	233,400	218,505,400
2037	-	-	-	-	-	-	-	218,505,400
2038	-	-	-	-	-	-	-	218,505,400
2039	-	-	-	-	-	-	-	218,505,400
2040	-	-	-	-	-	-	-	218,505,400
2041	3,558,400	5,160,800	167,116,000	5,160,800	3,558,400	233,400	184,787,800	403,293,200
2042	-	-	-	-	-	-	-	403,293,200
2043	-	-	-	-	-	-	-	403,293,200
2044	-	-	-	-	-	-	-	403,293,200
2045	-	-	-	-	-	-	-	403,293,200
2046	-	-	-	-	-	233,400	233,400	403,526,600
2047	-	-	-	-	-	-	-	403,526,600
2048	-	-	-	-	-	-	-	403,526,600
2049	-	-	-	-	-	-	-	403,526,600
2050	-	-	-	-	-	-	-	403,526,600
2051	-	-	-	-	-	233,400	233,400	403,760,000
2052	7,341,400	10,802,500	139,402,400	10,802,500	7,341,400	-	175,690,200	579,450,200
2053	-	-	-	-	-	-	-	579,450,200
2054	-	-	-	-	-	-	-	579,450,200
2055	-	-	-	-	-	-	-	579,450,200
2056	-	-	-	-	-	233,400	233,400	579,683,600
2057	-	-	-	-	-	-	-	579,683,600
2058	-	-	-	-	-	-	-	579,683,600
2059	-	-	-	-	-	-	-	579,683,600
2060	-	-	-	-	-	233,400	233,400	579,917,000
2061	5,933,300	26,190,000	-	8,730,000	5,933,300	233,400	47,020,000	626,703,600
2062	-	-	-	-	-	-	-	626,703,600
2063	-	-	-	-	-	-	-	626,703,600
2064	-	-	-	-	-	-	-	626,703,600
2065	-	-	-	-	-	-	-	626,703,600
2066	-	-	-	-	-	233,400	233,400	626,937,000
2067	-	-	-	-	-	-	-	626,937,000
2068	-	-	-	-	-	-	-	626,937,000
2069	-	-	-	-	-	-	-	626,937,000
2070	-	-	-	-	-	-	-	626,937,000
2071	-	-	-	-	-	233,400	233,400	627,170,400
2072	3,558,400	5,160,800	167,116,000	5,160,800	3,558,400	-	184,554,400	811,724,800
2073	7,341,400	10,802,500	139,402,400	10,802,500	7,341,400	-	175,690,200	987,415,000
2074	11,866,600	-	-	17,460,000	11,866,600	-	41,193,200	1,028,608,200
2075	-	-	-	-	-	-	-	1,028,608,200
2076	-	-	-	-	-	233,400	233,400	1,028,841,600

ปี (ค.ศ.)	ค่าซ่อมแซมรายปี (บาท)					งบตรวจสอบประจำ ปีงบการเงิน	ยอดรวม	ยอดรวมทั้งหมด (บาท)
	หมายเลขช่วงคัน 1	หมายเลขช่วงคัน 2	หมายเลขช่วงคัน 3	หมายเลขช่วงคัน 4	หมายเลขช่วงคัน 5			
2077	-	-	-	-	-	-	-	-
2078	-	-	-	-	-	-	-	1,028,841,600
2079	-	-	-	-	-	-	-	1,028,841,600
2080	-	-	-	-	-	-	-	1,028,841,600
2081	-	-	-	-	-	-	-	1,028,841,600
2082	-	-	-	-	-	233,400	233,400	1,029,075,000
2083	-	-	-	-	-	-	-	1,029,075,000
2084	-	-	-	-	-	-	-	1,029,075,000
2085	-	-	-	-	-	-	-	1,029,075,000
2086	-	-	-	-	-	-	-	1,029,075,000
2087	-	-	-	-	-	233,400	233,400	1,029,308,400
2088	-	-	-	-	-	-	-	1,029,308,400
2089	-	-	-	-	-	-	-	1,029,308,400
2090	-	-	-	-	-	-	-	1,029,308,400
2091	-	-	-	-	-	-	-	1,029,308,400
2092	-	-	-	-	-	233,400	233,400	1,029,541,800
2093	-	-	-	-	-	-	-	1,029,541,800
2094	7,341,400	10,802,500	139,402,400	10,802,500	7,341,400	-	175,690,200	1,205,232,000
2095	-	-	-	-	-	-	-	1,205,232,000
2096	-	-	-	-	-	233,400	233,400	1,205,465,400
2097	-	-	-	-	-	-	-	1,205,465,400
2098	-	-	-	-	-	-	-	1,205,465,400
2099	-	-	-	-	-	-	-	1,205,465,400
2100	-	-	-	-	-	-	-	1,205,465,400
2101	-	-	-	-	-	233,400	233,400	1,205,698,800
2102	-	-	-	-	-	-	-	1,205,698,800
2103	3,558,400	5,160,800	167,116,000	5,160,800	3,558,400	-	184,554,400	1,390,253,200
2104	-	-	-	-	-	-	-	1,390,253,200
2105	-	-	-	-	-	-	-	1,390,253,200
2106	-	-	-	-	-	-	-	1,390,253,200
2107	-	-	-	-	-	233,400	233,400	1,390,486,600
2108	-	-	-	-	-	-	-	1,390,486,600
2109	-	-	-	-	-	-	-	1,390,486,600
2110	-	-	-	-	-	-	-	1,390,486,600

การคำนวณค่า LCC ตามอายุการใช้งานที่เหลือน้อย

การคำนวณค่า LCC ตามอายุการใช้งานที่เหลือ

บทที่ 2 แผนปฏิบัติการของแต่ละสะพาน

2.1 บทนำ

โดยทั่วไปแล้ว ในการจัดทำแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวแบบเชิงป้องกันนั้น จำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่ว่าในองค์กรใดๆ ก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีการดำเนินการที่เพียงพอ

ใน DRR นั้น มีการพัฒนาระบบการจัดการบำรุงรักษาสะพาน (BMMS: Bridge Maintenance Management System) สำหรับสะพานที่อยู่ในส่วนภูมิภาค แต่ก็มีปัญหาหลายประการดังระบุไว้ข้างล่างนี้ และพบว่ายังไม่มีการดำเนินงานบำรุงรักษาในระยะยาวแบบเชิงป้องกัน

- ไม่มีการดำเนินงานตรวจสอบที่เพียงพอเนื่องจากมีปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ
- มีคู่มืองานตรวจสอบหลายฉบับ แต่วิธีการประเมินผลการตรวจสอบไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- การประเมินผลของงานตรวจสอบไม่มีความแน่นอน ขึ้นอยู่กับผู้ทำการตรวจสอบเป็นหลัก
- ไม่มีระบบในการนำผลการตรวจสอบมาใช้ใน BMMS

ในอนาคตอันใกล้ เป็นที่คาดการณ์ว่าปัญหาเหล่านี้จะสามารถแก้ไขได้ โดยการดำเนินงานตรวจสอบและประเมินผลในรูปแบบเดียวกัน และทำการวางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวตาม "คู่มือการตรวจสอบและประเมินผล" ในหน่วยงานต่างๆ ทั้งหมดใน DRR นอกจากนี้ กระบวนการเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่กำหนดแน่นอนตายตัว ควรมีการปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสมตามระยะเวลาด้วย

จากที่กล่าวมารวมถึงการเก็บข้อมูลต่างๆ นั้นยังไม่เพียงพอต่อการนำไปสู่การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน สิ่งที่สำคัญคือจัดการแก้ไขเชิงวงจร (PDCA Cycle)

การดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวนี้ต้องอิงการบริหารงานของรัฐบาลด้วย การดำเนินงานตามแผนวงจร PDCA นั้นจะแสดงให้เห็นโดยป่งประเภทสะพาน ดังนี้

2.1.1 วงจร PDCA ในงานบำรุงรักษา

ระบบการบำรุงรักษาสะพานในระยะยาวนั้น สามารถแสดงด้วยวงจร PDCA ได้ตามข้างล่าง

- Plan : วางแผนงานบำรุงรักษาระยะยาว
- Do : ดำเนินมาตรการซ่อมแซม, เสริมกำลัง
- Check : ตรวจสอบสะพานตามกำหนดเวลา
- Action : ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

ในแผนงานบำรุงรักษาระยะยาวนั้น เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์ความเสียหาย ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอในระหว่างดำเนินการตามวงจร PDCA ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ (ด้านเทคโนโลยี, ด้านสังคม, ด้านสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ)

2.1.2 ข้อเสนอต่อแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการและทบทวนแผนงาน

ในแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการและทบทวนแผนงานนั้น จะเริ่มต้นด้วยการอธิบายหัวข้อทั่วไปในการดำเนินงานตามวงจร PDCA ของสะพานทั้งหมด ตามด้วยการอธิบายลักษณะเฉพาะพิเศษของโครงสร้าง

สะพานแต่ละประเภท ได้แก่ สะพานเหล็กโครงถักข้อหมุน, สะพานคอนกรีต และสะพานขึง
(1) หัวข้อทั่วไป

หัวข้อในวงจร PDCA ที่ควรได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ได้แสดงไว้ดังข้างล่างนี้โดยจำแนกตามรายละเอียดในแต่ละด้าน

1) การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี

เนื่องจากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานซ่อมแซมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ วิธีการซ่อมแซมที่เหมาะสมและอายุการใช้งานของวัสดุต่าง ๆ จึงมีการเปลี่ยนแปลงด้วย ดังนั้นจึงควรมีการตรวจสอบวิธีการซ่อมแซมที่กำหนดในแผนงานบำรุงรักษากับวิธีการที่ได้ดำเนินการปฏิบัติจริง และควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของงานซ่อมแซมถ้ามีความจำเป็น

นอกจากนี้ วิธีการทำนายความเสื่อมสภาพที่ใช้ในปัจจุบันก็เช่นเดียวกัน ควรมีการเปรียบเทียบกับความรู้และผลงานศึกษาวิจัยใหม่ๆ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขถ้ามีความจำเป็น

2) การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงของปริมาณการจราจรตามสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไปนั้น มีผลกระทบต่อโครงสร้างสะพาน ซึ่งในบางกรณีอาจทำให้ระดับของการซ่อมแซมและการเสริมกำลังเปลี่ยนไปด้วย

นอกจากนี้ งบประมาณของงานซ่อมแซมนั้นยังขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมด้วย ถ้ามีการดำเนินงาน BMMS อย่างเป็นระบบ จะทำให้สามารถอธิบายความเหมาะสมและความจำเป็นของงบประมาณในงานซ่อมแซมให้บุคคลทั่วไปในสังคมเข้าใจได้มากขึ้น ซึ่งเป็นที่คาดการณ์ว่างบประมาณในงานซ่อมแซมก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาปรับปรุงงบประมาณงานซ่อมแซมให้เหมาะสม

3) การเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อม

การเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อม เช่น การเกิดน้ำท่วมที่รุนแรง, สภาพมลพิษทางอากาศ นั้นมีผลกระทบต่ออัตราการเสื่อมสภาพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพทางด้านสิ่งแวดล้อมในการเปรียบเทียบดัชนีทำนายอัตราการเสื่อมสภาพกับผลที่วัดได้จริงจากงานตรวจสอบประจำ

4) การเปลี่ยนแปลงของระบบงานบำรุงรักษา

เนื่องจากการปฏิรูปองค์กรและการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานบำรุงรักษานั้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลการตรวจสอบ จึงถูกจัดไว้เป็นหัวข้อหนึ่งในวงจร PDCA สำหรับกรณีหัวข้อหลังนั้น ในต่างประเทศนั้นมีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานตรวจสอบและการซ่อมแซมอย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงก็ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่เนื่องจากบุคลากรที่มีประสบการณ์ที่เพียงพอในประเทศไทยนั้นยังมีอยู่เป็นจำนวนน้อย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหนึ่งในการกิจเร่งด่วนคือ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถที่ได้มาตรฐาน โดยอาจจัดให้มีทุนการฝึกอบรมและปฏิบัติงานจริงในต่างประเทศ

นอกจากนี้ เช่นเดียวกับในประเทศอื่นๆ ควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขความถี่ในการตรวจสอบประจำและวงจร PDCA ภายหลังจากดำเนินการจริงเป็นเวลานานหลายปี โดยพิจารณาตามสถานการณ์ในประเทศไทย

โดยทั่วไปแล้ว การดำเนินงานตรวจสอบประจำในวงจร PDCA ทุกระยะเวลา 5 ปี นั้นถือว่าเป็นมาตรการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานจริง

(2) แผนปฏิบัติการสำหรับสะพานเหล็กโครงถักข้อหมุน (Steel Truss Bridge)

ความเสียหายโดยทั่วไปที่พบในสะพานเหล็กโครงถักข้อหมุน (สะพานกรุงธน, สะพานกรุงเทพ, สะพานพระพุทธยอดฟ้า) นั้น มีลักษณะเฉพาะที่เหมือนกันดังต่อไปนี้

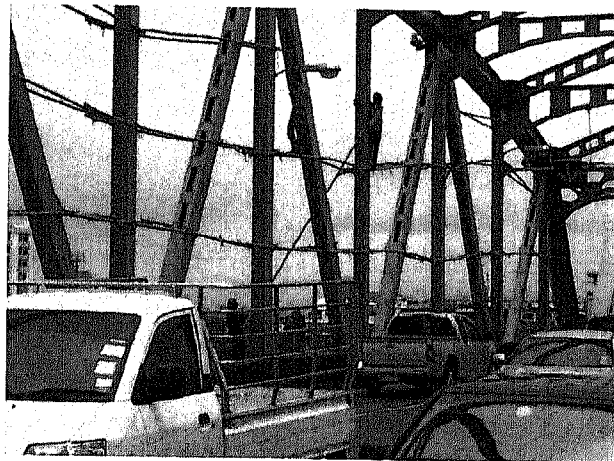
- ความเสียหายที่เกิดจากการชนของเรือหรือรถยนต์
- การเกิดสนิมในชิ้นส่วนหลักของโครงสร้างซึ่งมีความเสียหายที่เกิดขึ้นตามอายุการใช้งาน

a) การชนของเรือหรือรถยนต์

ถึงแม้จะมีการดำเนินการป้องกันการชนโดยการจำกัดความสูงแล้วก็ตาม เนื่องจากไม่ได้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ปัญหาของความเสียหายที่เกิดจากการชนจึงยังไม่ได้รับการแก้ไข ในอนาคตเป็นที่คาดการณ์ว่า ถ้ามีการดำเนินการใหม่เกี่ยวกับการป้องกันการชนนั้น อัตราความเสียหายในสะพานทั้ง 3 แห่งนี้จะมีแนวโน้มที่เหมือนกัน เนื่องจากไม่ได้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นตามระยะเวลา การตรวจสอบความถูกต้องของการทำนายการเสื่อมสภาพตามวงจร PCDA ของสะพานเหล่านี้ อาจให้มีการดำเนินงานไปพร้อมกันได้

b) การเกิดสนิม

งานทาสีเพื่อซ่อมแซมความเสียหายที่เกิดจากสนิมเหล็ก จะถูกดำเนินการตามกำหนดเวลา (1 ครั้ง / 4 ปี) และมีการติดตั้งนั่งร้านเพื่อใช้ในงานทาสี (ดูรูปที่ 2.2.1)

รูปที่ 2.2.1 นั่งร้านที่ติดตั้งเพื่อใช้ในงานทาสีซ่อมแซมสะพานกรุงธน

เนื่องจากเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นตามเวลาที่ผ่านไป โดยทั่วไปจึงอาจจะกำหนดให้มีการดำเนินการตรวจสอบประจำทุกๆ 5 ปีในวงจร PDCA ได้ อย่างไรก็ตาม ถ้ากำหนดความถี่ในการตรวจสอบประจำเท่ากับ 4 ปี พร้อมกับงานทาสีใหม่ ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องติดตั้งนั่งร้านใหม่ อีกทั้งสามารถตรวจสอบชิ้นส่วนโครงสร้างทั้งหมดได้ด้วยตาเปล่า แต่ถึงกระนั้น ในการกำหนดเลือกใช้วิธีการดังกล่าวนี้ควรทำการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับงบประมาณและความปลอดภัยของผู้ทำการตรวจสอบ นอกจากนี้ ในกรณีที่ไม่

ดำเนินการตามวิธีดังกล่าว ก็อาจจะกำหนดให้มีการรายงานว่ามีความเสียหายรุนแรงหรือไม่ รวมถึงตำแหน่งของความเสียหายถ้ามี ในระหว่างดำเนินงานซ่อมทาสี ซึ่งจะช่วยให้งานตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในหลายๆ ประเทศนั้น เริ่มมีการเปลี่ยนมาใช้สีที่มีคุณภาพและความทนทานสูงขึ้น จึงอาจให้มีการศึกษาเพื่อเลือกวิธีการทาสีที่มีคุ้มค่า โดยทำการประเมินค่า LCC (Life Cycle Cost) ของงานทาสีใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามวงจร PDCA ได้

(3) แผนปฏิบัติการสำหรับสะพานคอนกรีต (Concrete Bridge)

ความเสียหายโดยส่วนใหญ่ที่พบในสะพานคอนกรีตทั้ง 7 แห่ง (สะพานพระราม 4, สะพานพระราม 5, สะพานพระราม 7, สะพานพระปิ่นเกล้า, สะพานพระปกเกล้า, สะพานสมเด็จพระเจ้าตากสิน, สะพานพระราม 3) มีลักษณะเฉพาะที่เหมือนกันดังอธิบายไว้ข้างล่าง นอกจากการเอียงตัวของเสาตอม่อในสะพานพระราม 5 นั้น ความเสียหายเหล่านี้ไม่ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ในขณะนี้

- ความเสียหายเบื้องต้นที่เกิดในระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งได้แก่ รอยแตก (Cold joint) ในบริเวณรอยต่อของแผ่นปีกล่างกับเอวคานเหนือที่รองรับ, ซีเมนต์ที่ไหลออกมาจากรอยต่อในการเทคอนกรีตระหว่างแผ่นพื้นกับคานหลัก
- คราบซีเมนต์ที่ผิวด้านล่างของคาน ซึ่งเกิดจากน้ำที่รั่วซึมผ่านรอยต่อขยายตัว

a) ความเสียหายเบื้องต้นที่เกิดในระหว่างการก่อสร้าง

ในขณะนี้ เนื่องจากความเสียหายเหล่านี้ไม่ได้เป็นปัญหาใหญ่นัก ถ้ามีการดำเนินการตรวจสอบประจำอย่างต่อเนื่องในระยะยาวเพื่อดูว่าความเสียหายมีการเสื่อมสภาพเพิ่มขึ้นหรือไม่ ก็สามารถเป็นมาตรการป้องกันความปลอดภัยของโครงสร้างได้

b) การมีน้ำรั่วซึมจากรอยต่อขยายตัว

การมีน้ำรั่วซึมบริเวณรอยต่อขยายตัวนั้น ถึงแม้จะไม่ใช่ปัญหาใหญ่ต่อโครงสร้าง แต่หากจะก่อให้เกิดปัญหาด้านความทนทาน (Durability) ของวัสดุรอยต่อขยายตัวแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดปัญหาในระยะยาวของการเสื่อมสภาพของชิ้นส่วนคอนกรีต (เช่น Carbonation เป็นต้น) ที่มีน้ำที่รั่วซึมไหลผ่าน ในกรณีที่ดำเนินการซ่อมแซมหรือการเปลี่ยนชิ้นส่วนรอยต่อใหม่นั้น ควรให้มีการศึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงสร้างโดยอาจให้มีการใช้ระบบกันน้ำและวัสดุที่มีความทนทานสูงขึ้น ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าว ควรให้มีการทบทวนและแก้ไขแผนงานซ่อมบำรุงด้วย

เนื่องจากระดับความรุนแรงของความเสียหายเหล่านี้อยู่ในเกณฑ์ทั่วไป จึงพิจารณาว่าไม่น่าจะมีปัญหาใดเกิดขึ้น ถ้ามีการดำเนินงานตรวจสอบประจำและซ่อมแซมทุกระยะเวลา 5 ปี

c) การเอียงตัวของเสาตอม่อสะพานพระราม 5

ในสะพานพระราม 5 นั้น เนื่องจากมีการเอียงตัวของเสาตอม่อซึ่งอาจจะเป็นปัญหาใหญ่ต่อโครงสร้างได้ จึงควรให้มีการตรวจสอบอย่างละเอียดเพิ่มเติมอย่างเร่งด่วน นอกเหนือจากงานตรวจสอบประจำ

(4) แผนปฏิบัติการสำหรับสะพานขึง (Cable-stayed Bridge)

ความเสียหายส่วนใหญ่ที่พบในสะพาน IRR เหนือและใต้ มีลักษณะเฉพาะที่เหมือนกันดังต่อไปนี้

- รอยแตกแนวเฉียงในแผ่นพื้นยื่น (Cantilever slab)
- รอยแตกในบริเวณมุมขอบของเสาขึง (Pylon)
- รอยแตกในส่วนล่างของเสาขึง
- รอยแตกในผิวด้านข้างของเสาตอม่อ

a) รอยแตกแนวเฉียงในแผ่นพื้นยื่น

สันนิษฐานว่าน่าจะเกิดการแตกร้าวเนื่องจากแรงอัดที่ส่งผ่านจากสายเคเบิลมายังแผ่นพื้น ถึงแม้ว่าจะเป็นรอยแตกที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างโดยรวม แต่เนื่องจากพบว่ามียรอยแตกที่ผิวด้านบนของแผ่นพื้นด้วย ซึ่งอาจจะรื้อน้ำซึมแทรกและก่อให้เกิดผลกระทบต่อความทนทานของโครงสร้างได้ ดังนั้นจึงควรเร่งให้มีการดำเนินการแก้ไข เช่น การตรวจสอบการออกแบบและติดตั้งชั้นกันน้ำซึม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานตรวจสอบประจำครั้งแรกหลังจากก่อสร้างเสร็จนั้นมีการกำหนดที่จะดำเนินการในปีหน้า จึงอาจให้มีการดำเนินงานไปพร้อมกันได้

b) รอยแตกในบริเวณมุมขอบของเสาขึง

มียรอยแตกเกิดเป็นแห่งๆ ซึ่งคาดว่าน่าจะเกิดจากแรงเฉือนหรือแรงบิด เช่นเดียวกับกรณีข้างบน เนื่องจากเป็นรอยแตกที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างโดยรวม จึงอาจให้มีการดำเนินการตรวจสอบในระยะใกล้ด้วยตาเปล่า โดยการติดตั้งนั่งร้านและทำการวัดความกว้างของรอยแตกในระหว่างงานตรวจสอบประจำที่จะดำเนินการในปีหน้าได้

c) รอยแตกในส่วนล่างของเสาขึง, รอยแตกในผิวด้านข้างของเสาตอม่อ

ในกรณีแรกคาดว่าป็นรอยแตกเนื่องจาก Temperature restraint ส่วนกรณีหลังเป็นรอยแตกเนื่องจาก Drying Shrinkage เนื่องจากรอยแตกทั้ง 2 กรณีนั้น ไม่ได้มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดทางโครงสร้างแต่น่าจะเกิดขึ้นในระหว่างการก่อสร้าง ดังนั้นถ้ามีการตรวจสอบเป็นระยะเวลาและอย่างสม่ำเสมอเพื่อดูว่าความเสียหายมีการเสื่อมสภาพมากขึ้นหรือไม่ ก็จัดได้ว่าเป็นมาตรการเชิงป้องกันที่เพียงพอ ถ้ามีการดำเนินงานตรวจสอบประจำและซ่อมแซมทุกระยะเวลา 5 ปีอย่างต่อเนื่องก็ไม่แน่ว่าจะมีปัญหาใด

